

РЕШЕНИЕ

№ 825

гр. София, 12.02.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 15 състав, в публично заседание на 02.02.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Полина Якимова

при участието на секретаря Клавдия Дали и при участието на прокурора Кирил Димитров, като разгледа дело номер **11576** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 АПК вр. с чл. 84, ал.4 от Закона за убежището и бежанците.

Образувано е по жалба на А. Б. С., гражданин на И., постъпила в АССГ на 13.11.2020г., срещу Решение № 1866/19.08.2020г. на заместник-председателя на Държавна агенция за бежанците (ДАБ), с което на основание чл.78, ал.5 вр.чл.17, ал.1, т.1 вр. с чл.15, ал.1, т.1 и т.2 ЗУБ е прекратен предоставеният хуманитарен статут на иракския гражданин.

Въведени са основанията по чл.146, т. 3 и 4 АПК: постановяване на акта при съществени нарушения на административнопроизводствените правила и противоречие с материалния закон. Поддържа се пропуск на административния орган да отчете, че хуманитарният статут е предоставен на основание чл.9, ал.1, т.2 ЗУБ, а не на основание чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ, необсъждане на рисковете за бежанеца предвид предходната му професия в И. и факта, че вече е бил обект на тежки посегателства заради работата му в полицията. Административният орган не е представил мотиви и доказателства за наличие на достатъчно съществена промяна в обстоятелствата, пораждащи опасенията от преследване и че тази промяна не е с временен характер. Употребата на иракски паспорт при пътуване не може да обоснове възползване от закрилата на държавата по произход, нито са налице дори данни за намерение от страна на чужденеца за установяване там. С. е посетил за кратко И. единствено с цел да види тежко болната си майка. Най-сетне, неприложимо към случая е основаниято за отнемане на хуманитарния статут съгласно чл.17, ал.3 вр. чл.13, ал.1, т.6 и т.7 ЗУБ.

Жалбоподателят подчертава, че независимо от това къде е роден, той е пребивавал в К. до напускането му на И..

В съдебно заседание жалбоподателят не се явява. Постъпило е писмено становище от процесуалния му представител с приложена справка относно ситуацията в К., И., изготвена от Фондация за достъп до права - ФАР на 28.01.2021 г.

Ответникът, заместник председателят на ДАБ, чрез юрисконсулт П. оспорва допустимостта и основателността на жалбата, акцентирайки върху факта на предприетото пътуване от жалбоподателя до родината му, като изтъква, че от същото следва основателен извод за отпадането на риска, който се явява основание за предоставената му международна закрила.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на жалбата.

От фактическа страна се установява:

С Решение № 542/ 12.09.2008г. на председателя на ДАБ е предоставен хуманитарен статут по чл.9, ал.1, т.2 ЗУБ, на иракския гражданин А. Б. С.. Видно от съобразителната част на акта, той се основава на данните, че през периода 2005г. – 2007г. настъпва рязко влошаване на сигурността в И., като в определени райони тя се намира в кризисно състояние; към датата на решението обстановката в тази страна може да бъде определена като ситуация на високо вътрешно напрежение и безредици, съпътствани от тежко икономическо и социално положение в условията на значително чуждестранно военно присъствие. Изблиците на изключително насилие в Централен И. и засилващата се нестабилност в Ю. И. довеждат до целенасочени масови убийства на хиляди иракски граждани. В определени градове и част от иракските провинции продължават да са активни бунтовнически и терористични групи. Извършват се убийства на политически дейци, чиновници от различен ранг, военнослужещи, сътрудници на правоохранителните органи, лица, работещи за чуждестранните войски и организации.

С писмо вх.№ ИП-488/2/ 04.03.2020г., заместник председателят на Държавна агенция „Национална сигурност“ уведомява ДАБ, че А. Б. С. е предприел пътуване до родината си И., видно от печатите в документа за самоличност, а именно че в края на 2019-та година е влязъл в И. и на 1.02.2020г. е напуснал страната.

С Решение № 1075/ 20.03.2020г. заместник председателят на ДАБ образува производство за прекратяване на предоставения хуманитарен статут на А. Б. С..

В рамките на производството е приобщена справка от заместник директор на ГД „Гранична полиция“ – МВР, от която е видно, че жалбоподателят е предприемал множество пътувания извън Република България в периода 2012г.-2020г., първоначално с продължителност на отсъствието от 2-3 дни, но от 2015г. с продължителност около и над един месец.

От справка към дата 24.04.2020г., извършена от Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Главна дирекция „ГРАО“, се установява, че единственият регистриран адрес на А. Б. С. е в [населено място], [улица], ет.1, ап.1.

До същия адрес е изпратено съобщение с рег. № УП366/ 28.05.2020 г., с което се цели

уведомяване на жалбоподателя за започналото производство за отнемане на предоставената му международна закрила, както и насрочване на интервю в РПЦ – С. за 19.06.2020г. След като иракският гражданин не е открит на адреса, е изпратено писмо до началника на ОЗ РУ – СДВР за извършване на проверка дали А. Б. С. живее на посочения в масивите на ГД „ГРАО“ адрес. С писмо рег. №УП3366/ 22.06.2020г., заместник началникът на управлението отговаря, че на 8.06.2020г. лицето не е установено на адреса, а според домоуправителя на входа, същото не живее на адреса от около шест месеца.

Всички съобщения, изпратени в рамките на откритото производство до жалбоподателя, са върнати от пощенския оператор с отразяване „непотърсено“.

Видно от епикриза от отделението по инфекциозни болести при УМБАЛ „Света А.“, [населено място], А. Б. С. е бил хоспитализиран в лечебното заведение в периода от 19.07.2020г.-11.08.2020г. със задължително предписание за спазване на 14-дневна карантина след приключване на болничния престой – до 25.08.2020 г. включително.

С Решение №1866/ 19.08.2020г. на заместник председателя на ДАБ е прекратен хуманитарният статут на жалбоподателя. За да го постанови, административният орган взел предвид, че в рамките на закрилното производство чужденецът е представил удостоверение за иракско гражданство и лична карта, според които е роден в [населено място].

При издаването на територията на И. на паспорт № А17173422 на 15.01.2020г. като място на раждане на иракския гражданин е посочен [населено място], налице е и несъответствие в имената му, отбелязани като А. А. С.. Съдържанието на този документ е ценено като автентично. Прието е, че оспорващият съзнателно е предоставил неверни данни и документи относно мястото си на раждане пред административния орган с цел представяне и доказване на значими за производството по ЗУБ обстоятелства и въз основа на които той е придобил хуманитарен статут. Административният орган се позовава на общодостъпна информация за ситуацията в И. и заключава, че е налице значителна промяна в положението по отношение на сигурността в И. спрямо информацията, събрана през 2008г., обусловила предоставяне на хуманитарен статут на чужденеца в Република България. Същевременно се констатира, че, завръщайки се в И. и предприемайки действия по издаване в страната си на национален паспорт, чужденецът се е възползвал от закрилата на държавата си на произход. Посоченото се приема като действие по смисъла на чл.17, ал.1, т.1 вр. чл.15, ал.1, т.2 ЗУБ – че А. Б. С. доброволно се е завръщал и пребивавал в държавата си по произход и за него са отпаднали основанията да се ползва от предоставената му по реда на чл.9 ЗУБ закрила.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата, въз основа на която е образувано настоящето производство, е постъпила в АССГ на 13.11.2020г. По допустимостта ѝ съдът се произнесе с определение от 01.12.2020г., чието възпроизвеждане тук е безпредметно.

Решението е издадено от компетентен орган в хипотезата на делегация съобразно Заповед №РД 05-835/ 09.12.2019г. на председателя на ДАБ. Спазени са изискванията за форма и съдържание, актът е мотивиран с фактически и правни основания за

издаването му. Спазена е и предвидената в чл.78 ЗУБ процедура. Интервюиращият орган е направил предложение за образуване на производство за прекратяване на предоставен статут на А. Б. С. с оглед постъпилите данни от писмо с вх.№ ИП-488/2/04.03.2020 г. от заместник председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“, че лицето е пътувало до страната си по произход, като е влязло в И. в края на 2019г. и е напуснало родината си на 01.02.2020 г. Към писмото са приложени копия от национален паспорт №А1717422, издаден на 15.01.2020 г. от Република И., с притежател А. А. С., с месторождение С., И.. Цитираната от ДАНС информация кореспондира с мотивите на ДАБ за започване на процедурата по прекратяване на предоставения хуманитарен статут на жалбоподателя на основание чл.78, ал.5 вр. чл.17, ал.1, т.1 вр. ал.15, ал.1, т.1 и 2 ЗУБ. Административният орган е събрал доказателства за актуален адрес на жалбоподателя, включително е потърсил съдействието на органите на МВР за да установи контакт с иракския гражданин, за да осигури участието му в производството. Въпреки твърденията на жалбоподателя, че по независещи от него причини не е успял да информира своевременно ДАБ за новия си адрес, както и да се регистрира на същия, то има достатъчно данни по делото - върнатите като непотърсени съобщения, изпратени от ДАБ до единствения известен адрес на иракския гражданин, са с отбелязване на дати, предхождащи с месеци заболяването, поради което действията на заместник-председателя на ДАБ попадат в хипотезата на чл.78, ал.5 ЗУБ.

Бе посочено, че с Решение № 542/ 12.09.2018г. е предоставен хуманитарен статут на жалбоподателя по съображения, че обстановката в И. се определя като ситуация на високо вътрешно напрежение и безредици, съпътствани от тежко икономическо и социално положение в условията на значително чуждестранно военно присъствие. Изблиците на изключително насилие в Централен И. и засилващата се нестабилност в Ю. И. довеждат до целенасочени масови убийства на хиляди иракски граждани. В определени градове и част от иракските провинции продължават да са активни бунтовнически и терористични групи. Правното основание е квалифицирано тогава по чл. 9, ал. 1, т. 2 ЗУБ „чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание“.

Разпоредбата на чл.17, ал.1, т.1 ЗУБ предоставя на преценката на решаващия орган да прекрати предоставена международна закрила само при наличието на изчерпателно изброени в чл. 15, ал. 1, т.т. 1-5 и 9 хипотези. В случая са цитирани основанията на чл. 15, ал. 1, т. 1 и т. 2 - когато чужденецът: (т.1) не може повече да се отказва от ползването на закрилата на държавата му по произход, поради това че обстоятелствата, пораждащи опасенията от преследване са отпаднали и промяната в тези обстоятелства е достатъчно значителна и не е от временен характер; (т.2) доброволно се възползва от закрилата на държавата си по произход. Според ответника основанието по т. 1 се установява от актуалната ситуация на постепенно нормализиране в И., ярко контрастираща с тази в периода 2005-2006.; основанието по т. 2 е налице, тъй като чужденецът е пътувал по своя инициатива до И. и после се е завърнал без проблеми, което сочи, че е имал намерение да се възползва от закрилата на държавата И. и за него не съществува риск от преследване.

Анализът на обсъдената и с решението Справка вх. № МД-31/ 20.01.2020г. сочи съществено различие между обстановката в И., дала основание за предоставяне на хуманитарен статут на А. Б. С. и положението в момента, особено след в края на 2017г. „Ислямска държава“ е изтласкана от всички иракски територии с изключение на няколко отделни укрепления. През 2018г. са проведени легални избори и иракското правителство е възстановило контрола върху цялата територия на страната. Според справката от 21.01.2020г. проведените през 2018г. парламентарни избори като цяло съответстват на международните стандарти за свободни и честни избори и са осигурили мирен преход на властта от бившия към настоящия премиер; гражданските власти не винаги са в състояние да упражняват контрол върху всички сили за сигурност, особено върху някои от звената на Силите за народна мобилизация. Споменава се в същата справка за твърдения, за „незаконни или произволни убийства, мъчения и принудителни изчезвания“, извършвани от някои членове на правителствените сили за сигурност, които биват разследвани от Правителството, вкл. чрез Службата на министър–председателя. Заклучава се, че според Световната банка общата икономическа ситуация в И. се подобрява; според Международната кризисна група (I. crisis group) националните протести през последните месеци, обхващащи Б. и южните провинции са с искания за институционална реформа, за прекратяване на корупцията; тези протести са посрещани от властите с насилие, за което основни виновници са подкрепяни от И. паравоенни групи, които по закон са интегрирани в държавния апарат, но отговарят само пред собствените си командни структури; в началото на м. декември 2019г. е свалено правителството на премиера А. А. М. и от тогава е налице „политическа безизходица“, като през януари 2020 г. в Б. са извършени и два бомбени атентата.

Действително, от справката, изготвена от Фондация за достъп до права - ФАР, е видно, че Ислямска държава все още твърдо присъства в страната и е активна в Ал- А. и в покрайнините на К. и М.. Терористичната организация продължава да предприема атаки "удряй и бягай", насочени към подкопаване на правителството в Б.. Продължаващата активност на групировката, данни за която съдържа справката, сочи за затруднена ситуация със сигурността в страната, но не опровергава извода, че е налице съществена промяна спрямо положението в страната през 2007г. - 2008г., която не е с временен характер.

Въпреки описаните обстоятелства, в контекста на 17, ал. 1, т. 1, вр. чл. 15, ал. 1, т. 1 и т. 2 ЗУБ няма основание да бъде прието конкретно по отношение на А. Б. С., че той може повече да се отказва от ползването на закрилата на държавата по произход, поради това, че е възможно там да бъде изложен на „реална опасност от тежки посегателства“, по смисъла на чл. 9, ал. 1 ЗУБ. Сам по себе си фактът, че жалбоподателят е посещавал подготвителни курсове за да започне работа в полицията, не е основание да бъде прието съществуването на реална опасност от посегателства и към настоящия момент. В случай, че по тази или по друга причина той представлява интерес за официалните власти или за други формирания, не би се завърнал доброволно в края на 2019г. и не би останел в страната повече от месец. Не се ангажираха дори косвени доказателства, че той е посетил тежко болната си майка. Решението му да стори това сочи, че самият той не е оценявал пътуването си до И. като рисково. В производството, свързано с прекратяване на предоставен хуманитарен статут, на основание чл. 17, ал. 1, т. 1, вр. чл. 15, ал. 1, т. 1 и т. 2 ЗУБ задължително

следва да бъдат съобразени и предпоставките, очертани с чл. 9, ал. 1 от същия закон, респ. – с чл. 15 (букви „а”, „б”, „в”) от Директива 2004/83/ЕО, „относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила”. Нормите на чл. 4, § 1 и § 2 от Директивата определят начините за оценяване на фактите и обстоятелствата, изложени в молбите за международна закрила. Дадена е възможност на Държавата да прецени, че задължение на молителя е да обоснове своята молба, а компетентният орган следва да оцени, в сътрудничество с молителя, елементите, свързани с молбата му: информацията на молителя и всички документи, с които разполага за своята възраст, минало, включително и на свързаните с него роднини, за своята самоличност, за своето или своите гражданство/а, за страната или страните, както и за мястото или местата на предишно пребиваване, за маршрут на пътуване, документи за самоличност и за пътуване, както и причините за молбата за международна закрила. Начинът на оценяване на фактите и на предоставените доказателства е регламентиран с § 3 на чл. 4. Съдът приема, че ответникът, предвид липсата на нови, конкретни твърдения за опасност от преследване, обосновано е преценил да прекрати предоставената закрила.

По тези съображения се налага извод, че оспореният административен акт е издаден от компетентен орган, при спазване на изискванията за форма, съдържание и процесуални правила и съответства на материалния закон. Жалбата е неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

Воден от горното и на основание чл.172, ал.1 АПК, Административен съд София-град, I отделение, 15-ти състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. Б. С., гражданин на И., срещу Решение № 1866/19.08.2020г. на заместник-председателя на Държавна агенция за бежанците.

Решението може да се обжалва с касационна жалба, пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: